A RAT THANNAK THAWNGTHA
HERALD *OF HIS* COMING

Hakha Chin **November / December 2025**

"***Ahohmanh ka chungah a um i kei zong a chungah ka um ahcun, amah cu thei tampi a tlai khomi cu a si; zeicahtiah keimah loin nan tuah khawhmi zeihmanh a um lo*.**"**(Jn.15:5)

Thazang Na Ngeih Khawhnak Hnga Khrih He I Pehtlai
(Abide In Christ, As Your Strength)
By Andrew Murray (1828 – 1917)

"...van le vawlei ah nawl ngeihnak vialte kha pek ka si cang" (Matt. 28:18). *"...*Bawipa he nan i pehtlaihnak thawng le a ṭhawnnak a nganmi thawngin nan thazang cu, ṭhawnter chin ko u*"* (Eph. 6:10). *"...*zeicahtiah ka ṭhawnnak cu derthawmnak ah hin a lang," (2 Cor. 12:9).

Khrihfa tha hna lak hmanh ah hin an thazang dernak kong dah ti lo zeidang an chimmi a um lo timi nak in biatak a um ti lo. Biatak kha hngalh fian lonak le ning cang loin hman nak dah ti lo biatak a um ti lo. Hi ka ah siseh, hmundang zongah si seh, Pathian ruahnak cu minung mi hna ruahnak nakin a sang deuh.

Khrifa hna nih an thazaang derhnak philh khawhnak voi tampi an i zuam tawn: A sinain Pathian cun hngalh peng hna sehlaw thukpi in hngal hna seh ti a kan duh. Khrifa hna nih cun an thazang dernak kha tei i luat an duh. A sinain Pathian nih cun mah ah cun i din hna sehlaw i lawm hna seh ti a kan duh. Khrihfa hna nih an thazaang dernak kong ah an tap. A salpa nih mah ti hin ti awkah Khrih nih a cawnpiak: ka derthawmnak ah ka lawm: ka derthawmnak kha sunparnak ka pek lai."A tha zaang der thawm nak kha Pathian rian a tuannak le a nunnak ah dontu bik a si tiah an ruah. A sinain mah hi tlamtlinnak le thazaang caah bia thlithup a si tiah Pathian nih a kan chimh. Kan thazaang derthawmnak kha thinlung takte in kan hngalh le kan cohlan ahcun mah ti kan phuanmi ruangah hlawh tlinnak caah *"zeicahtiah ka ṭhawn nak cu de rthawmnak ah hin a lang,"* tiah a titu Amah nih thazaang a kan pek.

Kan Bawipa nih a Bawi thutdan i a thut lai te ah a donghnak bik ah a chimmi bia cu, "*...van le vawlei ah nawl ngeihnak vialte kha pek ka si cang"*timi a si. Amah hmun hma a simi Pathian orhlei kam ah a van lak tikah thilthar le thildik a si maw…cu bantuk in thawnnak in thuamh a si mi kha teh. Zeizong vialte thilti khawh nak cu Jesuh Khrih sinah pek dih a sic ang, mah caan thawk in minung a si nak phung in thawnnak vialte kha a van chuahter dih cang. A hmuh hnga dingmi biaphuan he khan atu thawk in pehtlaihnak a ngei cang, a zultu hna sinah nan ngeih ve dingmi a si tiah bia a rak kamhmi hna kha a si. Vancung ka kai tik ah cunglei in thawnnak kha nan hmuh lai, tiah a ti hna. (Luke 24:49; Acts 1:8). Hi thawnnak cu zeizong vialte a tuah khotu mi Khamtu thawnnak a si i, zumtu vialte hna zong nih an nunnak le riantuannak ding caah an i ngeih dingmi thawnnak a si.

Zultu Hna Nih Thawnnak An Hmuh

Zultu hna cungah mah ti hin thil a rak tlung. Ni hra chung bakte a ke hram ah an biak i cu thawnnak cu an rak hngah. An Khamhtu a sinak kha an zumhnak in an rak langhter, Amah cu an Bawipa a si nak kha an rak thangthat, an hawitha bantuk in an dawtnak zong kha an rak langh ter, amah ah cun an nunnak an pek, an Bawipa a si caah amah riantuan dingin timhcia an si nak kha an rak langhter. Jesuh Khrih lawng lawng kha an rak ruahmi a rak si i, an rak dawt bikmi le an rak duh bikmi a rak si. Cu ban tuk zumhnak le pum peknak biaknak ah cun an thlarau cu Amah le a bawi thutdan cungah pehtlaihnak fek chin chin in a ṭhang, timh lamhnak an rak ngeih caah thlarau baptisma nak cu an cungah a rak tlung. Cu thawnnak cu an cungah le an chungah a rak um.

Cu thawnnak nih cun a riantuan an duh dakmak mi caah tuan awktlak mi a siter hna –an hmuh khawh lomi an Bawipa kong kha an nunnak le an biachimnak in a konglam phuang ding an si. Cu vialte hna lakah a biapi bikmi tette khannakcu nun thiang hlim nunnak a si, Khrih a rak ratnak vancung nunnak langhter kha a si. An chungah pennak ram kha dirh awkah thawnnak cu a rak tum, sualnak kha an tei khawhnak hnga, an tonmi a nungmi experience thawngin Todan cungah a thummi Jesuh thawnnak kong kha phuan dingin, mi nih hi vawlei cungah hin mithiang mi hna bantuk in a nun khawhnak ding caah a si. Midang hna zong nih Jesuh min in phungchimnak ah an nunnak dihlak an rak pek hna. Cu vialte lakah a herh bikmi le thiang thlarau thawnnak cu Jesuh nih Pa pennak kha a hmuh cang timi langhter kha a si, van le vawlei nawlngeihnak vialte kha pek dih a si cang, Amah zultu hna zong kha an herh zat in amah nih a pek ve hna, nun thianhlimnak an ngeih khawhnak ding caah le a rian an tuan khawhnak ding caah a si. Thawnnak laksawng an hmuh mi cu Pathian pennak kong kha vawlei mi hna sinah an hmuhsak khawh hna nak ding caah le kan nih a ngeitu kan si, tiah an ti i, an biachim lawngin si loin thawnnak in langh ter kha a si. An chungah thawnnak an ngeih caah an pawngkam le a lenglei ah nawlngeihnak an ngeih. Pathian thawn nak cu pumpeknak a rak ngei lomi hna cung tiang in a rak tlung. (Lamkaltu 2:43; 4:13; 5:13).

Khrih Thawnnak Kan Chungah

Jesuh cu a zultu hmasa hna caah mizeidah a rak si i, kan nih ca zongah mi zeidah a si ve. Kan nunnak le a zultu si dingah a kan auhnak Amah biachimmi nih aamahkhannak a pek: *“Van le vawlei nawl ngeihnak vialte kha pek ka si cang.”* Kan chung ah zeidah a tuah i, kan mah thawngin zeidah a tuah, a liannganmi a thawnnak in a tuah. A chimmi asiloah a kan halmi hna kha, a thawnnak khan Amah thengte zong nih rian a tuan. Amah nih a pekmi vialte kha, a thawnnak in a pek. A pekmi thluachuahnak vialte, a pekmi biakamnak vialte a tlinter dih, a vel vialte in rian a tuah, - kha vialte kha, mah vialte hna kha a thawnnak thawng in a si. Nawl ngeihnak bawiṭhutdan cung i a ummi hi Jesuh sinin a chuakmi thil paoh cu a thawnnak hmel chunhnak ding caah a si. Zumtu dert hawm bikmi hmanh nih sualnak in khamh si ding, thianhlimnak ah thangcho dingin , thei tampi tlai ding in a hal khawh, cu a halmi hna cu Pathian thawnnak in a tlinter a si lai tiah a zumh khawh a si. Cu thawnnak cu Jesuh ah a um, Jesuh cu a tlinnak vialte he kan ta a si; kanmah Amah chungtel hna chungah hin rian tuan khawhnak le langh ter khawhnak thawnnak cu a um.

Kan Chungah Khrih Nunnak a um

Cun zeitindah thawnnak cu pek a si ti hngalh kan duh ahcun, a phi cu a fawite ko: Kan chungah a nunnak a kan peknak thawngin Khrih nih a thawnnak a kan pek. Zumtu tampi nih an ruah bantukin si loin, an chungah a hmuhmi a derthawmmi nunnak kha a lak i, a derthawm mi an i zuamnak ah bawmh awkah thazaang tlawmpal a pek hna. A si lo; Amah nunnak theng te kha kan chungah a kan pek i, cu nih cun thawnnak a kan pek. Thiang Thlarau cu a zultu hna sinah a liannganmi an Bawipa thinlung chungin direct in a rung tum i, a luhnak

vancung nunnak sunpar nak kha an chungah a tumter. Cun a mi hna cu Bawipa chungah le a thawnnak chungah fek tein um awkah cawn piak an si rih. Amah nih thazang a pek hna tikah an ralchiatnak kha lakpiak riangmang in mah zaka ah thawnnak pek a si lo. Cu bantuk in a si lo. Asinain khua ruahhar in a kal tak hna tikah an tihphannak hmanh kha a karh chin chin, an caah thawnnak cu Amah ah a um timi hngalhnak kha a pek hna. *"Cun rak ruah cia bang khan, sui mei vannak tung pahra a ser hna i biakinn chungah khan a hun hna, thlang lei kamah panga a chiah hna i chaklei kamah panga a chiah hna."* (2 Korin.
4:7). Derthawmnak le thazaang cu kap khat lei kap khat lei ah an um; pakhat a than tikah, a dang pakhat zong a thang ve, *"Khrih thawn nak kha ka cungah a um khawhnak hna…… ka derthawmnak ah kaa lawm…..zeicahtiah ka derthawm tikah ka thawng"* (12:9-10), an hngalhthiam hlan tiang.

Zumtu zultu hna nih cun bawiṭhutdan cung i a ummi Khrih, Zeizong vialte tuah khotu Khrih kha a nun bantukin an zoh peng awk a si. A dong lomi nunnak tling le thiannak, a thawnnak le a sunparnak; sunpar termi minung chungah a ummi zungzal nunnak kha a hlat hlai. Amah chunglei nunnak kha a ruah tikah, nunthian hlimnak a duh tuk, Pathian lungtong ding in nun kha a duh, asiloah Pa rian tuan khawhnak ding caah thawnnak ngeih a duh, cu tikah cunglei kha a zoh, a chungah Khrih nunnak a um caah aa lawm, mah nunnak nih cun a herh zat paoh in rian a tuan lai timi kha raltha te in a chim ngam. Thil hmete kong ah siseh, thil lianngan kongah siseh, a cuanh hnawhchanmi ruangah sualnak a ka khamh lai, asiloah tuk forhnak asiloah harsat nak a tonmi lakin, Khrih thawnnak cu aa ruah chan bikmi a si. Aa lawm bikmi le thlau chuah a hmu bikmi a si, a thazaang a derthawm ti lo ruangah si loin bawmtu a ngei bak lomi a si ruangah, a thawng mi Khamhtu nih a chungah rian a tuan lai, timi kha aa ruahchan i, a hna a ngam. Khrih zeizong vialte tuah kho tu, zumtu amah zultu nih cun todan sang in a thumi Khrih kha an zoh peng a hau.

A Biapimi Cawnnak Hna

Hi ruahnak hna nih nun nak caah hman khawhmi a kan cawnpiakmi cawnnak hna cu a sawhsawh te an si, asinain an sunglawi tuk. A hmasa bikah a kan cawnpiakmi cu kan caah thawnnak vialte hna cu Khrih ah an um, hman awkah chiah piak le hngah an si ko. A thawngmi nunnak cu mah kha ah a um, Amah cu kan caah a si, a ongmi lam a bit kauh zat in luang dingah timhcia a si ko. Asinain a rak luangmi cu a thawng lai maw asiloah a der lai dah, van le vawlei cung nawlngeihnak vialte pek a simi, Khrih ah kan nunnak cungah aa hngatmi a si. Hi kong hi caan pek bakin cawng than hna u si. Hi ruahnak nih hin kan thinlung khahter dih ko seh: cu tikah Jesuh cu kan caah Pa nih nawl ngeihnak vialte a pekmi, a tlamtlingmi Khamhtu a si lai. Mah cu kan herhmi vialte caah Amah he aa tlakmi si ning a si. Vancung thawnnak cu vawlei thawnnak vialte cung ah a ummi a si, vawlei thawnnak vialte cung ah kan lungthin le kan nunnak zong a um.

A pahnih kan cawn ding mi cu: Amah he naih niam tein kan um tikah a thawnnak cu kan chung ah a luang. Bu cu a derthawm tikah, man tlawmte lawng a ngei asiloah cinmi a tlawm, a rak luangmi thazaang cu a der ve lai. Khrih he kan i pehtlaihnak kha a sang bik a tha bik a si tikah, kilven nak ding caah zeizong vialte zong kha pek dih tikah thawnnak nih rian a tuan: "Amah thawnnak cu kan derthawmnak ah a tling lai." Cucaah kan lungretheihnak pakhat lawng a ummi cu kan thazaang a simi Khrih chungah um peng kha a si awk a si. Kan rian pakhat a simi cu Bawipa ah fek tein um le a thawnnak thawnnak chungah fek tein um hi a si.

Kan zumhnak nih a zummi hna chung ah Pathian ṭhawnnak a ngan tukmi kha a ngan mi le a fiangmi hngalh thiamnak ṭhanter hna seh, a thothanmi le hlawrh a simi Khrih thawnnak nih ral vialte kha a tei hna(Efesa. 1:19-21). Kan zumhnak nih khuaruahhar le thlua chuah pekmi Pathian timhlamhnak kha coh lang ko seh: kanmah ta

bantukin kan derthawm nak dah ti lo cu zei hmanh a um lo, Khrih chung i thawnnak vialte hna cu kanmah chung ah a um bantuk in kan phanh khawhnak chung ah a um. Nifatin kan zumhnak cu kanmah le kan nunnak in Khrih nunnak chungah va um sehlaw, kan chungah rian a ttuan khawh nak hnga kan sinak dihlak kha a kut ah chiah. Zeidang vialte nakin, kan zumhnak hi A liannganmi a ṭhawnnak in kan chungah a rianṭuannak kha a tlinter lai timi zumhnak he i lawm ko seh.

Khrih ah pehtlaih nak tha kan ngeih tikah, Thiang Thlarau, Amah Thlarau thawnnak cu kan chungah thawng ngai in rian a tuan lai i, kan nih zong nih mah hla hi kan sak ve lai, *"Bawipa cu ka thazang le ka hla a si"* (Psa. 118:14): *"Nangmah thawng lawnglawng in teinak le ṭhawnnak kha hmuh khawh a si,"* (Isa. 45:24). *"thazaang a ka petu Khrih thawngin zeizong vialte ka tuah khawh dih"* (Filipi. 4:13).

Khrih- Kan i zohchun dingmi le kan Tuar Khawhnak Hrampi
(Christ – The Example And Source Of Perseverance)

By Rich Carmicheal

Atu kum, kum thawkka ah khan hneksaknak le harsatnak lakah dir hmun fekte in um khawhnak ding caah thazang peknak bia ka rak tial cang. –Mah lio ah cun Job intuarnak kong kha tawite in Jeim 5:11 nak kha kan rak zoh. *"...Annih nih an in khawh cah, lunglawmmi kan ti hna. Job lung saunak kha nan theih i Pathian nih a donghnak ah a pek ṭhannak kong kha nan theih. Bawipa cu zaangfahnak le zawnruahnak in a khatmi a si."* Mah caan thawk in mah caang zawn hi biatak te in ka ruat lengmang i atu tan zong atang lei ah harsatnak le teminnak a ingmi hna nan caah tlawmpal kan van langhter than rih. Nan caah thazang peknak a si lai tiah ka ruahmi Jesuh teminnak cherh chan in ka van in hrawmh ve hna.

Job Teminnak

Job kong he pehtlai in tihnung tukmi dirhmun kha fak tukin a rak tong. A ngeihmi vialte a sung dih, a inn chungkhar zong a sung, a donghnak ah a ngandamnak zong a sung. Hi vialte hna hi zeiruangah hme ka cungah an rak tlun dih hnga tiah hngal kho loin a rak um. A si nain cu bantuk sungh le zatlak nak le lungbuainak lakah Bawipa cungah a zumhnak kha a chiah peng. A nupi nih zeicah dah zumh awktlak in na um peng ko lai, Pathian kha chiatserh law, thi ko, tiah a ti tikah, mah ti hin a leh, "*Pathian kut in ṭhatnak kan hmuh i ṭhat lonak zong kan hmuh awk a si hnga lo maw*? (2:10).

Bawipa Tinhmi, Dawtnak le Zaangfahnak

Job teminnak vialte ah khan Bawipa tinh piakmi a um timi kha Jeim nih a chim duhmi a si– there was an cu ka ah cun *"Bawipa tinh piakmi a donghnak a um."* A donghnak ah Bawipa nih Job cu a liannganmi langhnak bia a pek timi kan hmuh (42:5), cun a sungh zatlakmi vialte zong kha a cham than dih, mah hlannak in a leh hnih in a pek than, a thlua chuahnak cu a nunnak hramthawk nakin a donghnak lei ah a tam deuh (42:10, 12). Phun dang in chim ahcun, Bawipa cu harnak vialte chungah aa tel ve, phundang pi a va lawh ko hmanhah a donghnak ah cun Job caah a tha bikin rian a tuan.

Hi kong he pehtlai in Bawipa cu*"cu zaangfah nak le zawnruahnak in a khatmi a si."*tiah Jeim nih a ti. Hi bia hi harsatnak fakpi a tong mi hna caah thazang petu a si lai ti ka zumh ko. Mah bantuk caan lio ah khan kan hngalh khawh lomi thil tampi a um men lai, asinain thil pakhat a ummi cu Bawipa cu kan cungah zaangfahnak le zawn ruahnak he a khatmi a si, timi hi a si. Jeremiah zong nih mah ti hin a kan hngalhter than ve, *"Bawipa dawtnak a*

fekmi cu, a dong hrim hrim lai lo, A zaang fahnak zong a cat lai lo; Zing fate in an thar lengmang, Zumhtlak a sinak cu a lianngan hringhran. Ka ngeihmi dihlak cu Bawipa hi a si ko, ka ti; Cucaah amah cu lungsau in ka ngan ko lai;!'" (Tahnak hla 3:22-24). What glorious truths! Mah hi zeitluk sunparnak biatak dah a si! Pathian zaangfahnak nih thazaang a kan pek! A dawtnak cu a dong bal lo. Zing fatin an thar in kan don. Zumh awktlak a si nak cu a va lianngan hringhran dah.

A thazang le a ruahchannak hna an rawh an loh dih tikah Jeremiah nih mah biatak hi harsatnak fakpi a ton lio caan ah a kan hrawmhmi a si timi kan hngalh awk a si. (a hme 1-20 nak kha rak zoh ve hmanh). A si nain Bawipa zumh awktlak a si nak le zangfahnak le zawnruahnak he a khatmi a si nak kha a van ruat than hna i, ruahchannak he a hong khat than.

Mah hi Pathian a sining phung le a ziaza hi a biapi tukmi an si i, kan caah thazang petu le hnangamnak ngaingai an si hna. Amah cu zawnruahnak he a khatmi, zangfahnak he a khat i zumhtlak Pathian a si, ningcang te in nun khawhnak ding caah thinlung dihlak in Amah cu kan i bochan khawh. Amah nih a kan dawt I, thukpi in a kan zaangfah, kan caah thatnak ding caah a zungzal in a kan tuah piak. *"Pathian nih hin, amah a dawmi hna caah le amah nih aa tinhmi ningin a kawhmi hna caah cun, zeizong vialte hi a ṭha lei ah a serpiak ko hna ti kha kan hngalh."* (Rom. 8:28), timi hi fiangte in kan hngalh. Zei bantuk dirhmun kan va ton zongah, Bawipa cu kan bochan khawh, cun a zaangfahnak le a zawn ruahnak le zumhthlak a sinak rup in kan nunnak ah rian a tuan timi zong kha fiangte in kan hngalh. Amah cu thin lung dihlak in bochan nak le intuar peng khawhnak ding caah chan le ruang tampi kan ngei hna.

Khrih intuar khawhnak ah thazang lak in

Hi bia hmang in thazang tampi kan i lak khawh than rih. *"Pathian dawtnak lei le Khrih nih an pekmi hna intuar khawhnak leiah khan Bawipa nih nan lung cu hruai ko seh."* (2 Thes. 3:5). Hi cang ah "intuar khawhnak" tiah a hmanmi bia hi Jeim 5:11 nak ah a hmanmi "lungsaunak" timi bia he aa khatmi a si. A biafang sullam taktak cu "mah tangah hmunh kho" asiloah "mah tangah fekte in tlaih" ti nak a si. Intuar timi cu hneksak harnak kha lungsau thinfual te tuar, cu bantuk harsa tnak lakah Bawipa kha fekte in tlaih peng, tinak a si. Mah cu "hmailei cuanh pengnak, atu ton liomi phenah zeidah a um hnga ti in zoh peng khawhnak a si."

Jesuh nih cross ah a kal hnga dingmi ah a langhter mi intuarnak khawhnak kha a biapi tukmi zohchunh awk a si. Hebru ca tialtu nih mah ti hin a tial, "…….*kan hmai i chiahmi tlikzuamnak ah khan i zuam u sih. Jesuh kha fek tein i zoh chih u sih, amah cungah cun kan zumhnak cu a hramthawk in a dongh tiang a um. Hmailei lunglawmhnak aa ruahchanmi ruangah khan vailam cung i thih ningzahnak cu zeihmanh ah a rel lo i atu cu Pathian bawiṭhutdan orhlei kamah khan a hung ṭhu cang. A inmi thil kha ruat hna hmanh u, misual mi nih kha tlukin an huatnak a in peng ko kha ruat hmanh u. Cucaah cun lungdong in maw ngol sual lai u ci."* (Heb. 12:1-3). Jesuh nih a tonmi huathaihnak, dinglo tuk in an tuah tonak, sifahnak, ning zahnak le temtuarnak hna hi kan hngalh khawh lomi a si. A sinain a dihlak in a intuar khawh dih ko hna. *"Mi toiah aa dor i nawlngaihnak lam kha thih tiangin a zulh—vailam cung thihnak kha."* (Filipi. 2:8).

Mah kha Jesuh caah a fawi hnga maw? A fawi lo, a har tukmi a rak si, mah ruangah mah ti hin thla a rak camnak a si. "Maw, ka Pa, a si khawh ahcun hi hrai in ka luatter ko, asinain kei mah duhnak bantuk si loin nangmah duhnak bang si ko seh. (Matt. 26:39). Cu tikah a lungre a thei tuk i, fak chinchin in thla a rak cam than, "*Lungthin fak ngaingai in fak chinchin in thla a cam i a thlan cu vawlei ah thi dor bantukin a tla*." (Luke 22:44) A Pa duhnak ah tlamtling tein aa pe i vailam cungah a kal i cuka ahcun a thlarau cu a Pa kut chungah a chiah (23:46). Cun thlan ah ni thum a um hnu ah, a Pa

nih zumhawktlak a sinak le a liannganmi a ṭhawnnak thawngin thih nak in a thawhter i sangpi ah a cawisan i, min vialte lakah a sang bikmi min a pek! (Efesa.1:20-21; Filipi. 2:9). Pathian nih a tuah zungzal bantukin, Amah aa bochanmi le a tuar khomi vialte hna caah a tha bik in rian a tuan!

Intuar Khawhnak ding caah kan thazaang a hrampi

Kan intuar khawhnak ding caah Jesuh cu khuaruahhar zohchunh awk a si. Asi nain Amah cu mah nak hmanh in -Amah cu in tuarnak kan ngeih khawhnak ding caah kan thazang hrami a si.Zeicatiah a thihnak le a thawhthannak ah peh tlaihnak kan ngeih nak thawngin kan chung ah Amah nunnak a um-Amah Khrih thengte kha kan chungah a um. Amah cu kan zumhnak a thawktu le a donghtertu a si i zeizong vialte ah amah cungah kan i hngat! Amah loin zeihmanh kan tuah kho lo, cun amah thawngin zeizong vialte kan tuah khawh bantukin amah nih thazaang a kan pek! (John 15:5; Filipi. 4:13). Amah a mi hna caah mah hi a si khomi a si, *"Zeizong vialte kha lungsau thinfual in nan in khawh nakhnga, amah thazang chungin a chuakmi thazang nih in ṭhawnter ko hna seh."* (Kolosa. 1:11). Amah Khrih thengte nih mah ti hin a ti, *"Ka vel hi na caah a za ko, zeicahtiah ka ṭhawnnak cu derthawmnak ah hin a lang"* (2 Korin. 12:9).

Hi ni donghnak caan hna ah hin sifah harsatnak le hneksaknak hna na ton tikah Khrih zohchunh awk le na chung i rian a ttuanmi a nunnak le thawnnak cungah na mit chiah peng dingin thazaang kan pek. Amah umpinak, a thawnnak, a velngeihnak, a dawtnak, a thazaang peknak le a fekmi a sinak in na nunnak khahter dingin hal. Na tonmi harnak vialte hna kha na tei khawh nakhnga le nangmah chungah le nangmah thawngin a lungthin chung i a ummi vialte kha tlinter awkah bawmhnak hal – cun a sunparnak caah a si dih ko seh!

Mi Thlawchuak Nunnak- Pathian Bia Thlithup-

Secrets Of The God-Blessed Life

By F. B. Meyer (1847 – 1929)

Riantuannak hmun ah siseh,chawlehnak hmun ah siseh, khualtlawng hawi sinah le inn ah Khrih kong ka phuan awk a si tiah na ruah, asinain na hmur ka in a chuak kho hrimhrim lo.Thawnnak na duh tuk ruangah mitthli tla in thla na cam bal maw? Khuachia nih a tuahtomi hna hmaitonh in na hmuh ton ko hna nain na thawl kho bak hna lo. Na riantuannak hmunah siseh, chaw na lehnak hmunah siseh, khual tlawng hawi sinah le inn ah Khrih kong ka phuan awk a si tiah na ruah, asinain na hmurka nih na lungthin chung bia kha a chim kho hrim hrim lo.

A si nain, cu nakin a zualhma deuhmi cu, na kal duh lonak hmun ah an kalpitu sualnak nih an tei peng tawn. Kan lak ah thawnnak a ngei lomi an um tikah ngaihchiat awk ngaingai a si. Mi tampi nih kutka hram raldohnak hmanh kha an tuah kho lo, in raltuknak tilet kha an hnuk kho lo, cun hlanlio mithiang hna caah ngak chia lentecelhnak hriam nam zong an hmang kho lo.

Kan thilti khawh nak le kan thiamnak kong si loin kan phen ah a ummi thawnnak kong biahalnak a si. Cucu minung nakin zeihmanh a si lo ahcun, a phichuak cu a chia tuk ti cu khuaruahhar awk a si lo. Sihmanhsehlaw zungzal Pathian thawnnak he pehtlaihnak kan ngeih ahcun kan caan a si kho lomi thil zeihmanh a um lai lo. "A zummi hna

caah cun zeizong vialte hi a si kho dih," (Mark 9:23). A biapi tukmi cu mah hi a si, zumhnak aa pehtlaimi thil paoh cu hman awktha a si. Misut nge he pehtlaihnak ngeih lo ahcun zei hmanh tuah khawh a si lo.

Asi ahcun Pathian thawnnak cu khuazei ah dah ka hmuh khawh lai?

Jesuh Khrih cu Pathian thawnnak aa khonnak hmunhmapi a si. "*Fapa nih Pathian sinak tlam tling tein a chungah a ngeih….*"(Kolosa 1:19). Thawnnak vialte cu Amah ta a si. Khuachia nih tlangcung i a tukforh lio ah a hmuhmi a si lo, asi nain van a kai lai te ah a chim. Khuaruahhar in a chimmi bia hi van ruat hmanh. "*Van le vawlei nawlngeihnak vialte kha pek ka sic ang*" (Math. 28:18)

Cu caan sunglawi ah cun Mi Fapa a sinak in a ngeihmi thawnnak kha vawlei a rak tum hlan i vawlei ser hlan i Pa nih a rak ngeihmi thawnnak he aa khatmi a si. Cun thawnnak vialte cu Amah chungah zungzal in a um, Amah ca lawng si loin kanmah ca zongah a si.

Hi thawnnak hi zeitindah ka ngah khawh lai?

Zumhnak thawngin nahmuhkhawh. Tukforh nak asiloah harsatnak asiloah riantuannak na ton fate a nungmi Khamhtu sinah na thinlung cungah chia, amah kha naih, na chim hnga dingmi le thazang thawnnak caa ka bochan hi teh timi kha amah nih hngal seh. Cu vial ahcun na thinlung chungah a thawnnak cu ti bantuk in a rak luang ko lai, ramtang cerhti bantuk in ti in a khat ko lai.

Asi nain ka zumhnak thazang a der, ka herh lio caah thazang kawl kha ka philh tawn i, ka van tikah bawmhnak a ka pe lo bantuk a si.

Zumhnak der kan timi nih hin chunglei nunnak ah tlamtlin lonak pakhat khat a um timi kha a langhter. Zei ruangah dah a si hnga timi kha nangmah le nangmah i check tuah. Tukforhnak hna nih an buaitam tuk maw? Tukforhnak kan tei khawhnak cu thlarau thawnnak kan ngeih ruangah a si, sihmanh sehlaw tukforhnak nih cun na thazaang thahri kha an chah piak i na thazaang tha hri pa sarih hmanh kha an chah piak khawh.

Pathian sinah na sinak dihlak hna hi na ap kho maw? Kan hlawh a tlin lonak hi pumpeknak lei ah kan chambau caah a si. Mah le mah min langhter nak ding ca hna ah a si maw? Hrintharnak na ngeih hlan ah mah le mah biaknak dirhmun ah a rak nungmi na si. Atu cu mah le mah biaknak in ka hong chuak cang tiah fiangte in na hngal cang maw?

Mah le mah biaknak nih a chuahpi mi kha hmuhsak tuah, der thawmnak a raung bik le a hmelchunhnak hna, kei zong nih mah le mah ti mi ka hngal i ka huat ve khawhnak hnga.

Tlawmpal va ruat ta ve hmanh. Pathian rian tuannak ding caah timh lamhnakah, Aho thlarau nih dah an in forh ti kha voikhat hmanh ruat loin riantuannak pakhatkhat ah na lut tawn maw? Na khuakhannak hme tete kongah Pathian sinah bawmhnak na hal peng lo maw, hal hmasa lopi in an hnatlakpi ahcun, asiloah amah bawmh duhah a kut ah zeidah a um ti na hngal duh maw? Mah vialte hnu ah mah le mah conglawmh duhnak thinlung put teh, toidornak thilthuam in aa thuam ko nain porhlawtnak a dohmi hna caah cun amah caah cun huat nung a si.

Zeitindah miphun dang te ka si khawh lai? Thluachuah peknak le midang khamhnak thluachuah thuhmi hi ka tei khawh ahcun zei paoh hlawt dingin timhcia ka si.

Cu Jesuh sinah na sining dihlak in pe. A thisen in an cawk caah nang cu Amah ta na si, atu cu nangmah duhthimnak in Amah cu na ta si ve seh. Raithawinak biaktheng cungah nangmah le nangmah cu pumpeknak tuah ve. Na taktum, na nunnak le na thlarau kha amah sinah pe dih hna. Amah ta si awkah Amah sinah na kut kha hei chan. Amah kha rak ra in a rak in lak awkah thlacam. Mah bantuk lunglawmhnak caan thawkin Amah lam zulh awkah, Amah duhnak zulh awkah, Amah nawlbia zulh awkah duhnak thinlung kan ngei cang tiah hei chim. Na nun chung vialte ah kei cu Amah ta ka si, tiah ni khat ah voi tampi chim khawhnak i zuam.

Ka nunnak dihlak kha Amah sinah ka pek tikah, Amah nih a ka cohlan timi kha zeitin dah ka hngalh khawh lai?

A hmasa bikah Amah cu zumhnak thawng lawng in na hngalh. Amah nih kan cohlan hrimhrim hna lai, ti in bia an kamh. Amah sinah na pum dihlak na pek ahcun, pumpek awkah na zuam ahcun, asiloah pumpek awkah duhnak na ngeih ahcun, nangmah cu an cohlan colh bak ko lai. Cu caan thawkin nangmah cu Amah ta na si colh cang, na caah a dawtnak le a thawnnak le thluahchuahnak hna khua a dei colh cang.

A hramthawknak ah cun leh colhnak asiloah lunglawmhnak hna a um lo kho men asinain ni le thla a hong kal leng mang tikah amah ta na si nak i a thlumnak kha tam deuh, tam deuh lengmang in na tem lai, cu tikah cun nangmah cu cu hlan bantuk na si ti lai lo, a tlamtlingmi lawmhnak kha na thin lung chungah a thawn nak he a hong phan lai. Thawnnak na ngeihmi kha a hngalh hmanh na hngal lo kho men, asiloah riantuan hram na thawk hlan ah asinain riantuan hram na van i thawk tikah na chungin thawnnak a hong chuak lai, bia sawhsawh ten a chimmi hmanh kha thawnnak hmual a ngei lai, a puankil te a va tongmi nu nih damnak a hmuh.

Hi bantuk thluahnak dirhmunah hin zeitin dah ka um khawh peng lai?

Jesuh nih an zohkhenh lai. Amah kha i bochan ko, i bochan peng ko. A hramthawkah Pathian kha na dawt khawhnak hnga na zuam peng a hua men lai, asinain sinak dirhmun a pahnihnak na phak tikah cun a fawi deuh cang lai. Cu nangmah nih amah sinah zeidah na chim timi nakin amah nih keimah sinah zeidah a chim timi ah khan na thinlung na chiah deuh cang lai. Aw dinte in an chawnhmi hmanh kha thate in na theih khawhnak hnga na thlarau hna na tun cang lai. A duhnak zeidah a si timi kha hngalh na duh bikmi a si lai. Cu tikah na khuakhan nak le na tinhmi vialte hna Siangpahran inn ah cun na van ratpi lai i, na tuahsernak in langhter khawhnak na zuam laina hawikom dawt hna hmanhah na pumpe cang lai.

Cu tikah nang cu a pum tengnge ka si timi kha na hngalh peng lai, thil hmete kong zongah amah kha na bochan lai, na herhmi thazang vialte ca zongah na bochan lai, amah cu a Lu a si. Cun na kaa chung zongah chim dingmi bia kha a um lengmang lai, “Bawipa, mah hnu ah zeidah kan tuah lai?, zeidah ka tuah dingmi a si? tiah amah ruahnak kha na hall ai, midang nih zeihngal loin an um ko lio hmanh ah nang nih cun amah duhnak kha na kawl lai. Nifatin nan nunnak caah Amah nih zeibantuk thiltha dah mah nih a ka timh piakmi hi zeirian dah a si, ti in na ralring peng lai. Na cungah a tlungmi thil vialte hna a thlithup ca tlap a dawtnak kut in min an thut piakmi mah hi na tuah awk a si, timi a si lai.

Zeithil hmanh kha ruahlopi asiloah aa tongkheng bantuk in a rak cangmi thil a um lai lo. Na nunnak ah Amah he hawikawmhnak tha na ngeih ruangah amah he bia nan i ruahmi in a rak cangmi a si lai. Amah ah nang nih na pehtlaih lai i, amah zong nih nang cu an pehtlaih ve lai, cu tikah thawn nak nih an pehtlaih ve lai, a thawn nak cu amah sunparnak ding caah a si lai.

Hi hi a hmaanmi hmuhnak a si, cun ka nun sifahnak nih a lenglei dawhnak hmanh a tawngh kho sehlaw ka duh, asinain keimah caah a si lo ti ka phang.

Amah caah inn khar kha nan hon piak lawng ah na lung a tling kho lai, mah cu a dikmi a si. Inn ka hramah a dir i, a kingh. Inn khar kha a honhmi paoh sinah a lut lai. Na inn chungah rak lut ve seh ti na duh maw? Nangmah cungah le na caah Amah nih a duhmi kha tuah ko seh timi na duh maw? Samson kut cungah a ummi khacer khabe ruh bantuk kha si na duh maw? Mah hi a thawnnak i a bia thli thup a si. Na duh ahcun a thami a duhnak in nangmah khahter awkah a duh tuk lai, zumhnak in rian na tuan kho lai i, na nunnak inn ka ba cungah mah ti hin, “Hi inn cu midang kut ah a kal cang i amah zoh khenhnak thar tangah hon a si cang lai,” tiin ca na tial khawh lai.

A Liannganmi Khamhtu kha a rak rat i na chungah khuah a sak ahcun thawnnak ngei loin nan um kho hrim hrim lai lo. Teihnak a ngeimi thawnnak ngeih nan duh ahcun Mi teitu kha na sinah rak ra sehlaw an khahter ko seh, cun a dih ko cang. Thawnnak ngeihnak kong kha chim hlah,

Amah kong lawng kha chim ko. Hi hi thil pakhat nih hei uap khi a si lo, Amah thengte a si.

Zangfahnak he a khatmi Bawipa, mah hi ka duhnak si, atu caan thawkin nangmah lawng kha a zunzal in kan dawt khawhnak hnga le Na caah dawt tukmi le cohlan awktlak ka si khawhnak hnga. Na duhnak kha ka duhnak si ve ko seh, and na duhnak kha ka zulh khawh ve lengmang nak hnga, na duhnak kha tlingte in ka hnatlak khawhnak hnga, thir caah talaih bantuk, asiloah lu le kut an I pehtlaih bantuk in, kan i pehtlaih khawh ve nak hnga.

Mahnak Tam Deuh

Na chinchiah dingmi le na philh lo dingmi thil hna an um rih. Set inzine khi datsi an ron bantuk in Baibal rel hi a herh tukmi a si, asiloah thazang a ngeih lomi kha rawl eiter nak in thazang pek bantuk a si. Baibal rel tikah thla camnak he lengmang in rel ding a si. Daite in Bawipa hmai ah thutnak caan kha Khrih rian na tuahnak nih an chut hlah seh. Nangmah he lawng bakin caan hmanti a duh tikah a Pa min hna kha hngalhter i, amah thengte kha na sinah langh i Amah ah a ummi thazaang in nangmah kha thazang pek an duh. Cu bantuk in daite in umnak caan cu zeidang thil nih an chut hlah seh. A rian na tuan sek lenmi nakin mah hi Amah nih an duh piakmi le na caah a herh tukmi a si.

Khrih he tha tein hawikawmhnak ngeih hnu ah suimilam pakhat lawng riantuahmi hmanh kha suimilam hlei hnih chung din loin in tuanmi nak hmanh in a tha deuh lai. Na riantuanmi a tlawm a tammi nakin zeitluk tha in dah na tuan timi kha Khrih nih a duh deuhmi a si. Riannak hmanh in riantuantu kha a duh deuhmi a si. "*...leithuan caan le rawl ṭuan caan hmanh ah ni sarih ni ah cun rian nan ṭuan lai lo."* (Ex. 34:21).

Hi hi hong ka philhter hngin hlah, Nang rawl tuantu Bawi, cun a caan ah cun na lo chung i a hmin cangmi rawl hmanh kha ka kal tak hna, dinhnak le thawn nak ka hmuh khawhnak hnga. Mary caah a unu Martha na thlah piak bantuk in ka tlai sualah cun nangmah pawng um khawhnak ding caah hngalhter tu dingah midang van thlah hna.

Thluachuah tampi Bia Thlithup

Thluachuah hmuhnak biathli thup a um. Lamkaltu hna vawlei pumpi ah thlarau tlaih kha an duhtuk tikah ni hra chung khengte a hngahter hna, a rawk lio cuahmi miphun hna kha a ruat hna lo tinak a si lo, an hnabei dong hna seh ti a duh ca zongah a si lo. Thiang Thlarau thawnnak pek dingmi rak kamh cangmi kha pek an si rih lo caah a si. Nangmah zong mah hi na ngei ve rih lo kho men. Amah cu hna ngamtertu, Saya, Thian tertu ah na cohlan cang men lai nain a rian tuanak ding caah thawn nak cu na ngei rih lo kho men ko.

A sinain mah na duh ahcun na caah a si ko lai. "*Thlarau tu in khat deuh u*," hmuh khawh dingmi thil nawlbia a si (Efesa 5:18). A biapi bikin na tuah dingmi cu Amah caah hmun pek a si, cu tikah a thiangmi thli cu thlalang awng le a awng kip in an rak lut lai i, thlarau thawnnak na cungah a rak tlun kha nangmah te bak nih na hngalh ko lai. "*Nan chunglei minung sinak kha Amah Thlarau in an ṭhawnter hna nak hnga,"* (Efesa 3:16)

A sangbikmi hmun in a rami thawnnak nih nangmah an khuh ahcun tangdorte in a hngakmi hna caah a sunparnak ding caah pekmi thil hna cu aho nih dah a man a tuak khawh lai? Mah nih Khrifabu nih thihpi awktlak in a herhmi a si. Mah lawng hin hlawhtlinnak cu a hmuh khawh lai. A si nain rawl ulhnak le thlacamnak lawngin a si khomi a si. A hmuh hlanlo Amah inn ka hramah a hngah peng, thuhmi ro sungloi sui le ngun bantukin a kawl tikah a tha lomi thilhlun hna kha a hlawt i, zing nih khuaceu dawh kha a hngah tikah, *Khuadei fingrei cat bang ahodah rung lang ci, Thla tangpa bang dawh i a ceu cin ninu bang, Vanlai arfi ceu cin hna a hluan.*" (Solomon hla 6:10) timi thluachuah nak cu a rak tlung lai.

Hi thawnnak na hmuh ahcun, na sungh than sualnak hnga lo ralring. A fakmi sualnak pakhat, a ṭhalomi tinhmi pakhat, aa porhlawmi ruahnak pakhat nih Thiang Thlarau ṭhawnnak kha a kan chuh lai. Ralringte in um hna u si. *"Cun Bawipa cu a sin leiah aa mer i, "Hi na ṭhawnnak he hin kal law, ……. keimah nih kan thlah lo mei?"* (Biaceihtu 6:14). Dawtmi u le nau hna cu thazaang petu mithmai cu na cungah tlak ko seh,.

Nunnak In Thlenmi Nunnak
(The Exchanged Life)

By J. Hudson Taylor (1832 – 1905)

J.Hudson Taylor cu The China Inland Mission (atu ah cun OMF tiah an ti) a rak dirhtu a rak si. Mah capar hi Britain ah 1869 kum ah a far nu sinah a rak kuatmi a si.

Kan hnu lei thla asiloah ka nunnak ah kaa nuamh bik lio caah a rak si. A luanciami caan kha ka van zoh than ah cun ka fiang deuh chin chin kho men lai. A luanciami thla ruk asiloah thla riat ah khan ka thinlung kha biatak te in a col cang, keimah pumpak ca bak ah, ka mission riantuannak ca bakah thianhlimnak nun tam chinchin in le kan nunnak thawnnak tam chinchin kan herh. Asinain pumpak herhmi kha a hmasa bik le a ngan bikmi a si. Pathian he naihniam te in nun lonak nih lawmhlonak, tihnung a chuahter timi kha ka lungthin chungah a rak chuak peng. Ka ngaih a chia, thla ka cam, rawl ka ul, ka lung a rawk, biakhiahnak ka tuah, Pathian bia kha biatak thlakin tam deuh rel khawhnak ka zuam, asinain a thahnem hlei lo.

Ni fatin, suimilam caan kip ah sual thlahrunnak nih a ka nanh peng tawn. Khrih he pehtlaihnak tha ka ngeih ahcun a tha ko lai, timi kha ka hngalh a si nain ka tuah kho lo. Thlacamnak ni fatin hram ka thawk, cikhat te hmanh amah sinin ka mit kha thial lo awkah biachahnak ka tuah, hnahnawhnak nih ngol loin a ka buai, ka rian nih a ka nanh tuk tawn, a caan ah cun ka ba ngai tawn, cu tikah Amah kha a ka philhter tawn. Cu tikah hi mah lio caah ah hin mi pakhat cu a thin a hung tuk (Taluk ramah) mi thinphok a simi tukforhnak cu a caan ahcun Then one's nerves get so fretted in this climate (in China) that temptations to irritability, ingpuannak le kan i sum khawh lomi bia tha lo hna in a rak sit awn. Ni fatin sualnak le sunghnak kha a van ratpi, thazangdernak kha a van rat pi. Mah duhnak thinlung cu ka chungah a sum asi nain ka hmuh kawh lomi cu zeitindah ka tuah lai.

Cu tikah biahalnak ka thinlung chungah a rak chuak. "Ka caah luatnak a um bak lo maw? A donghnak hi buaibainak he lawngte in maw, teinak um bak loin, atu le atu sunghnak in maw a dongh lai. "*Zeitindah, Jesuh a cohlanngmi hna sinah "amah kha a cohlangmi hna sinah Pathian fa sinak nawl a pek hna*" timi cu keimah nih ka ton ve tung lo ah cun zeitindah thinlung tak tein ka phuan khawh lai. (Jn.1:12)

Thawng chin lengmang lei nakin, thazang der chin lei lengmang ka panh, sualna doh awkah thawnnak ka ngeih lo, ka zumhnak le ka ruahchannak hna hmanh kha a niam chin lengmang. Cu tikah keimah le keimah kaa hua, ka sualnak kha ka huat, asinain mah kha tei awkah thazang ka lak kho hlei lo. Pathian fa ka si, tiah keimah le keimah cu kaa ruat; mah vialte lakah cun ka thinlung chungah a ummi Thlarau nih nih cun, "Aba, ka Pa" tiah a ti (Rom 8:15-16); ngakchia bantuk in ka van thawh than khawhnak ding caah thazaang ka ngei bak lo.

Thawnnak ngeih ruangah Ngaihchiatnak

Mah vialte ngaihchiat lunglennak ni le thla chung vialte kha ni fatin ka tonmi a si tiah ka ti duhnak a si lo. A sinain ka nunnak atu le atu in a raku mmi a si; heh tiah ka rak i zuam mi kha lungdonghnak in a dong lengmang tawn. Khrih cu ka caah thil sungloi a si lomi ko a lo-mi khamhtu nih mah bantuk in misual kha a khamh lai lo. Daihnak caan lawng si loin Bawipa ah kaa lawmh nak caan zong a um. Mah vialte ngaihchiat nak hna kha caan tawite chung ta lawng a si, thawnnak ngeih lo ruangah ngaihchiatnak kha can sungloi bik a rak si ko. Bawipa cu zeitluk in dah a that,

mah vialte buainak hna kha a donghnak a phakter ko.

Ka herhmi vialte hna cu Khrih ah an um dih ko, timi kha a taktak in ka hngalh, asinain mah cu zeitindah ka ngeih khawh lai, timi hi biahalnak taktak cu a si. Amah cu a rummi a si, asinain kei cu sifak ka si, kei cu a derthawmmi ka si. Mah a hram ah khin a hnah hna, thei thawthaw hna an um, asinain mah zeitindah ka thahri zung hmete cun a rak luh khawh lai. Ceunak cu duhsah duhsah in ka cungah a hong ceu i, zumhnak lawng bak hi a biapi bik in a kan halmi a si timi kha ka hngalh, zumhtlak a si mi a kut cungah ka kut kha chiah i keimah ta ah i lak ding a si ko. Asinain mah zumhnak cu ka ngei kho lo. Mah cu ka duh tukmi a si nain a rak ra lo, ka zuam len zongah pakpalong a si ko.

Khrih He Pumkhat Kan Sinak

Ka lungretheihnak a fah deuh tik paoh ah ka dawtmi McCarthy cakuat nih hin ka mitthli hna kha a ka hnawh piak tawn, Jesuh he pumkhat kan sinak kha Pathian Thlarau nih cu hlan kan hngalhnak nak tha deuh in a ka hmuhsak tawn. McCarthy zong mah bantuk in sungh le zatlaknak fakpi a rak tong bal ve mi a si, keimah hlan ceuhnak a rak hmumi a si i; mah ti hin ca a tial:

Zumhnak thawnnak ding caah thazang cu zeitindah kan lak lai? Zumhnak in i zuam len si loin Zumh Awktlak a simi cung tu ah i hngat channak a si.

Ka rel tikah a dihlak in ka hmuh. "*Kan zumh lo ahcun, Amah cu zumh awktlak tein a um,"* (2 Tim. 2:13). Jesuh cu ka zoh i ka hmuh (cun ka hmuh tikah lawmhnak cu ti bantuk in a rak luang) tikah mah ti hin Amah nih a ti, "*Nangmah cu kan kaltak bal lai lo*," (Heb. 13:5). "Aw, mah ka ahcun dinhnak a um," tiah ka ruah. "Amah chungah dinh awkah kaa zuam nak cu santlai lo a si. Kaa zuam ti lai lo. Zeicahtiah Amah kha keimah ah hmunh dingin bia a ka kamh cang, kan kal tak bal lai lo, kan hlaw bal lai lo," tiah bia a ka kamh cang a si lo maw? Zeitik hmanh ah a ka kaltak lai lo.

Asinain mah vial lawng kha a ka hmuhsakmi a si, a zat ceo hmanh a si rih lo. Mitsur ruang le a nge kong ka ruah tikah ceunak Thlarau nih cun ka nunnak ah direct bakin a van ka chunh. Amah chungin a thlum, a tlingmi hmuh ka duh caah ka palhnak cu zeitluk in dah a ngan. Jesuh nih a ka kaltak bal lai lo ti lawng si loin "*A takpum, a taksa le a ruh*" chungtel ka si ti zong kha ka hmuh. (Eph. 5:30).

Mitsur ruang ka zoh tikah a hram kha ka hmuh sawhsawh lawng si loin, a dihlak in, a hram, a nge, a tengvuang, a hnah hna, a par hna, a theitlai tiangin ka hmuh dih. Jesuh cu mah lawng si loin: Amah cu vawlei non le ni ceunak zong a si, thli and ti toihnak zong a si, ka herhmi le ka duhmi le ka mang ka saduhthahnak hna hmanh in a let thong tampi in a tam deuh. (Jn.15:1 kha tha te in rel) Biatak hngalh cu zeitluk lawmhnak ngan dah a si! Nang zong na hngalhnak mit kha ceunak nih a van chunh ve khawhnak hnga thla kan cam piak, Khrih ah a lakka te in a kan pekmi lunglawmhnak a tam tukmi hi (Eph. 1:18), na hngalh ve khawhnak hnga, kan duh piak tuk ve.

Thihnak in a thawhter in hlawrh a simi Khamhtu he pumkhat sinak, amah chungtel si nak cu zeitlukin a liannganmi khuaruahhar dah a si. Mah vialte ah aa telmi kha van ruat than tuah. Khrih kha rum riangmang in kei tu sifak in ngai in nun kha a si kho hnga maw? Na orh lei kut ka hei rum ngai tung i, na keh lei kut kha sifah khawh a si hnga maw? Na lu vialte khimte in ei ter tung I, na takpum vial rawltam tihal in um cu a si kho hnga maw?

Mah zong hi thlacamnak he van ruat tuah. Tangka inn ah riatuantu nih Tangka inn ah tangka a rak chiami pa cu "na kut lawng nih min a thut ko, nang mah si lo," asiloah "Mah tangka hi na kut ah kan pe kho lo, nangmah lawng kan pek khawh," tiah a ti kho hnga maw?

Jesuh Khrih min kan thlacamnak, na thlacam nak hna kha cohlan loin a um hrimhrim lai lo (kan mah min in kan halmi si tung lo, Jesuh ruang sawhsawh ah a si tung lo, Amah chungtel, kan nih cu Amah ta kan si), Amah ah kan hmunh chung paoh cu Amah nih cun dong loin a kan intuar khawh peng ko.

Baibal ning lo pi in thlacamnak in kan hal tikah asiloah Amah Pathian duh ning lopi in kan hal tikah, Khrih zong nih a kan tuah piak kho ve lo, asinain in, "*Amah duhning in kan hal ahcun, kan halmi paoh kha a kan pek hrimhrim lai ti kan zumh caah Pathian cu ṭihnak zeihmanh um loin kan fuh ngam; 15cun kan halmi kha a kan theihpiak ti kan hngalh ahcun kan halmi kha a kan pek ko cang ti zong kha kan hngalh fawn."* (1 John 5:14-15).

Khrih He Tling Khitkhet Tein Pumkhat Sinak

Hi ka cu a sungloi tukmi kan van phan cang, pum tengnge khat lei kha a dang khat lei nakin a thlum in a thawtuk timi cu Khrih he tling khitkhat te in pehtlaihnak nih a van chuahpimi a si kho hnga maw? Hi hi fiangte in ka hngalh cang hnu ah cun zeitik hmanh ah lungretheihnak ka ngei ti lai lo, zeicahtiah Amah nih cun a duhnak, ka cungah a ngeihmi a duhnak kha a tlinter khawh.

Khuazei kha hmun asiloah zeibantukin dah an chiah timi kha buaipi ding a si ti lo. Mah hi keimah nak hmanh in Amah nih a ruah deuhmi a si; Amah vel kha a si khawhnak chungin a kan pek ko lai, harsatnak fakpi kan ton tikah Amah velngeihnak cu tling khitkhette in a kan pekThil man a tlawmmi a dinmi cawk awkah, asiloah a man fakmi thil cawk awkah ka thlah tikah ka salpa caah zeidah a poi. A zei a si hmanhah thil cawknak tangka ka pekmi aa lak i, a cawkmi thil kha a van ka pekmi kha a biapi a si ko. Cu bantuk in lungbuai lungrethei tukin Pathian nih a ka chiah ahcun lamhruai nak kha a ka pek hrimhrim a si? Harsatnak fakpi ton lio caan ah – vel kha tampi in pek kan si, sifah temin thabatnak fakpi ton lio caan thazang tampi pek kan si. A rannak in kan herhmi thilnak hmanh in Amah nih a kan pekmi thazang kha a tam deuh chinchin ko lai.

A ngeihmi chawva le thluachuah nak vialte hna hi ka ta an si i, ka chungah an um i, ka chungah khua a sa. Thluachuahnak vialte hna hi Amah he pum khat si nak thawngin zumtu hna caah a rak rami si, zumhnak thawngin Khrih cu ka thinlung chungah a um caah kei cu zeitluk mi lunglawm dah ka si.

Zeitindah Khrihah Kan I Peh Khawh Lai

How To Abide In Christ

By Harriet Beecher Stowe (1811 – 1896)

Khrih he i pehtlaihnak asiloah Khrih chungah nunnak nih cun ralrinnak, thlacamnak, pumpek nak, lungsaunak, nem nak, thatnak hna cu mah zuamnak thawngin hmuhmi thil si loin a thlummi le a duhte in a rak chuakmi an si, cu cu a dikmi luatnak cu a si.

Johan 15:4 ah Khrih nih a hmanmi hmanthlak nih hi ruahnak hi a langhter: "*..... Mitsur nge nih amahte in thei a tlai khawh lo i a ruang ah aa peh lawngah a tlai khawh bantukin nannih zong keimah chung i nan um lo ahcun nan tlai kho ve lai lo."* A nge nih cun zeitindah thei a tlai khawh? Ni ceunak le thli hmuh khawhnak ding caah amah te in aa zuamnak thawngin a si lo, par dawh dawh hna par khawhnak ding caah a hnah hna a hrin khawh nak hnga mah te in i zuam a hau lo- a ruang ah pehtlaihnak thawngin a si ko, daite in hnahnawhnak zei hmanh um lo te in pehtlaihnak in amah te in a hong thang i a par hna a lul i, par dawh hna an rak chuah ko.

Cu ti a si ahcun zumtu hna nih zeitindah thei cu an tlai khawh lai? Man lo tein a lak in pek cangmi kha hmuh khawhnak hnga heh tiah i colcangh nak in maw? Ralringte in nunnak le a bia tuaktan nak in, thlacamnak in, tuahsernak in, tukforh nak in, tihnungmi si nak in? A si lo. Christ he pehtlaihnak ah thin lung dihlak pumpeknak

le Khrih kha duh dawtnak taktak in, nunnak dihlak Khrih ah peknak, cat loin Amah vel hmuh khawhnak ding caah zoh pengnak thawngin a si.

Hlan ah hi bantuk thinlung put hi fekte in biachahnak a tuahmi hna nih cun ngakchia chuakka te a nu tang cungah daite in aa hngilhmi bantuk an si. An tuah hnga dingmi rian vialte hna le an ka dingmi hmun hna a chimh hna, an palhnak zong kha a cawnpiak hna, harnak an tonmi kipah fimchimhnak le ruahnak cheuhnak a pek hna, colcangh a herhnak ah lung thawhnak a pek hna. An thlarau nunnak caah thaizing kongah lung retheihnak an ngei lo, Khrih nih ni hin ah tuah piak hna bantuk in thaizing zongah a tuah piak hna lai, ti kha an zumh, a dawtnak kha zei bantuk thil hmanh nih a don kho lo. An ruahchannak le an duhnak cu Amah duh nak tuah lawng lawng kha a si, amah nih a tuahter khawh fawn hna. Zeithil hmanh an mah thawnnak in an tuah lo. Tukforhnak le ngaihchiatnak vialte hna an tei khawhnak cu ngakchia bantukin Amah sinah an sinak dihlak an ap lengmang ruangah a si. harsatnak kip le tihphannak kip ah ngakchia te nih a nun tangah cun aa bek bantuk in an nih Amah sinah an i bek ve lengmang.

Mi cheukhat nih cun: “Mah hi ka duh sazia te a si, asinain mah hi khuazei ah dah kan hmuh khawh lai? Zei tindahk an thawk lai? tiah an ti tawn.

Misual mi hna nih Khrihfa nunnak hram an thawk bantuk khi a si ko, tiah kan leh tawn hna. An caah Khamhtu, duhdim te in, man lo te in, thinlung dihlak in a takpum a si mi ah a ap, an nunnak le a thinlung, Tlanhtu lamhruainak kha thinlung dihlak in zulh awkah biachahnak a tuah. Hi bantuk in biachahnak a tuahnak thawngin ni fatin a nunnak ah zeibantuk thil kong hmanhah amah nawl zulhnak in a nung.

Hi ti ning tein nun dingah na lungchungah van ruat tuah. Zingka na hong tho i, cun na zeizong kong ah Khrih sinah pumpek thla camnak na ngei. A hmasa bikah na tonmi tukforhnak cu zeihuaha lo caan hmannak a si kho men. Cu tikah ah a rannak in: “Bawipa hi kong zongah zaang fahnakin hong ka bawm ko,” tiah na ti awk a si. A thaizing ah na tonmi tukforhnak cu thin hannak a si kho men. Khrih sinah pumpek thlacamnak ngeih than. Caan tlawmpal ah na inn pa he i hmuhthiam lona tukforhnak na tong kho men. Cu tikah Jesuh sinah pumpek thlacamnak ngei than. A rauh hlan na lung a hong lo le na chim hnga lomi le mi thang chiatnak bia hna kha na chim khawh men ko. Cu tikah zong a rannak in Khrih lei ah i mer law, na palhnak kha Khrih sinah phuang, bawmhnak hal ko. Har satnak phundang ruah lopi in na cungah a hong tlung tiah na ruah ahcun tukforhnak hna a si ahcun na caah tih nung a si kho men, na ziaza tha hna kha an fir piak khawh men, Bawipa Jesuh lei ah a rannak in i mer law Amah kha bawmhnak hal colh ko.

Hi bantuk in nun a duhmi hna caah mah hi a biapi tukmi a si; mah hi nangmah sualnak ruangah maw a si, harsatnak le tukforhnak maw a si, thil hmete le thil nganpi kong ah thleidannak tuah hlah. Thlarau lei ah na than cho khawhnak ding caah le na thancho khawh nak ding caah thil hmete hna hmanh hi Khrih ni biapi tukah a chiah hna ti kha na hngalh awk a si. Zumtu Khrihfa hna an thancho khawhnak hi thil ngan pi in si lem lo, thil hmete in aa thawkmi a si, zeicah tiah thil ngan pi kongah cun Khrih sinah bawmhnak an hal i, thil hmete tu cu an mah te in an tuah tawn caah a si.

A sinain ni fatin thil hmete a rak cang lengmang mi hna, mi kip nih an tonmi thil hmete kongah thinhan nak i sum khawh lonak hna hi, Khrihfa nun ziaza he aa tlak lo tukmi ingpuannak hna, na caah ah cun biapi ngai a simi thil hna an si kho men. Kha bantuk thil hna ah buai lo in na nunnak dihlak in Khrih kha pehtlaihnak na tuah kho maw, mah hi a biapi tukmi a si, mah nih hin Amah kha na hmuhsak khawh hna lai, mah hi a biapi tukmi ah an ruahcio mi a si.

Thil pakhat khat sual palhnak nih ngol hngal loin a ka nanh peng tiah na ruah tikah

mah bantuk thil thengte zong Jesuh nih a phurh ti mi kha na hngalh a hau. Na ing a puan tuk tikah Jesuh nih mah thengte zong kha lungsau te in a rak tuar, na porhlawt ahcun Jesuh nih a ngeihmi toidornak nun kha van ruat tuah, vawlei ruahnak thinlung put na ngeih ahcun Amah thinlung put kha van ruat tuah, na riantuannak ah a daithlangmi le thathumi na si ahcun Bawipa Jesuh nih zeitluk in dah aa zuam le teiman a tluk timi kha van ruat tuah. Amah konglam kha tampi in cawng hna, chinchiah khawhnak i zuam, Amah bantuk lungput cu ngeih khawhnak ding caah thlacam.

A cungah ka van chimmi vialte hna kha a tlangpi in ruahnak cheuhnak a si, nain a dikmi nunnak ca i zumhnak cu Jesuh lawng a si. Amah sinah va kal law, lam an hmuhsak khawhnak hnga bawmhnak va hal tuah. Jesuh nih cun lungnem le toidormi an si ter lai, Amah zong duh a nungmi a si. Amah bantuk si kha na duh taktak ahcun, zeidang vialte nakin na duh deuh ahcun, mah ruangah zeidang vialte hna hlawt dih na duh ahcun, Amah he pehtlaih timi cu zeidah a si, timi kha an chimh lai, cu tikah Amah cu a rak ra lai i a rak in pehtlaih lai.

Cu tikah Khrifa na sinak tlik zuamnak ah cun dawtnak le lawmhnak he a khat lai, sal tangmi bantuk si ti loin va te bantuk in zalong te in na zuang kho cang lai. Na hmaiah chiah piakmi tlik zuamnak ah cun lungsau te in na tli kho vel ai, "Bawipa ah ka lawmhnak cu ka thazang a si," (Neh. 8:10) timi thluachuahnak kha na tem ve lai.

Na Chungah A Ummi Khrih
Christ In You

By Charles H. Spurgeon (1834 – 1892)

"cu a bia cu, kan hnulei chan chung vialte Pathian nih a thuh i atu i a mi hna sin i a phuanmi hi a si. Pathian nih aa tinhmi cu, mi vialte caah si seh tiah a rak ruahmi biathli, a sunglawi i a lianngan ngaingaimi biathli, a mi hna sin i a phuanmi cu a si. Cu biathli cu, Khrih cu nan chungah a um i cucaah nannih cu Pathian sunparnak kha nan i hrawm lai, timi hi a si." (Col. 1:26-27).

Thawngtha bia cu bia thlithup nganpi a si, bia thlithup vialte lakah bia thlithup a si. Hi bia thlithup i a rumnak lianhngannak hi nang mah hmuh khawh a si.– *"Na chungah a ummi Khrih cu, sunparnak ruahchannak a si."*

Thawngtha bia thlithup i a sursalai pi taktak cu Amah Jesuh thengte kha a si. Dongh hngal lo Pathian, Amah thengte nih minung si nak a van i lakmi cu zeitluk khuaruahhar thil lianngan dah a si. Minung mi hna dirhmun cu mah hi cu hngalh phak khawh lomi a si. Atu hmanh zongah mah kong hi cu zumhnak biathli thup a si. Minung pakhat ah Pathian sinak le minung sinak a um timi cu van le vawlei le hell hna caah khuaruahhar a si. Cu tikah David nih cun mah ti hin a ti, "*minung hi zeidah a si i na hnakkar ah na tenh? Minung menmen a simi hi zeidah a si i a zawn na ruah*? (Salm 8:4).

Khrih Minung a rak si nak

Jesuh minung a rak sinak hi Pathian thin lung chungah a rak um hmasami a si. "Immanuel, Pathian kan sinah a um," timi ruahnak hi zeizong vialte a tuah kho tu le zeizong vialte a hngal dihmi Pathian sinak lawng in a si kho. Van ruat than hmanh. Ngachiate cu dongh a hngal lomi ngakchiate, hlan chan ngakchia, mi thlawchuak a simi ngakchia, ngaih chiat nak le lungfahnak a

ngeimi. Mah a si khawhnak hi Pathian in aa thawkmi a si. Sining pa hnih minung pakhat nih a ngeih dingmi hi Pathian khuaruahnak a si.

U le nau hna, thawngtha biatak i a chung muru cu biatak a si. Lianngan bik Pathian Fapa cu Bethlehem khua ah a rak chuak, minung mi hna caah dinfelnak ding caah a thisen a chuah hlanpi in van cungmi hna nih, ""*A sang bik van ah khin Pathian cu sun parnak hmu ko seh, Cun a dawtmi hna umnak vawlei ah hin remnak um ko seh*," (Luke 2:14) tiah an ti cang. Zeicah tiah minung i a van cannak hi minung mi hna caah thatnak le rumnak ding caah a si, timi kha an hngalh caah a si. "*Kan caah ngakchia a chuah cang, Fapa pek kan si cang*," (Isaiah 9:6) mah ngakchia pa le Fapa ahcun Khamhnak kan hmuh. Pathian nih kan minung sinak aa lak timi nih lawmhnak hlei in zeidang a um ti lo. Pathian le minung remdaihnak cu a hrintharmi hna caah duh a nung bikmi thil a si.

Khrih Sunparnak Rian

Kan Bawipa kong kan ruah tikah kan caah a tuahmi le a dih cangmi sunparnak rian kha amah he kan hngalh peng. Minung muisam in hmuh a si tikah, amah le amah aa toidor i thihnak tiang nawl ngaihnak a ngei, vai lamtahnak thihnak tiangin a si. Amah nih sal sinak kha aa lak i sualnak a ngeimi taksa pum ah ser a si, zeicahtiah kan riantuannak ah kan hlawh a tling lo, cun midang nih kan mah aiawh in rian an tuan lo ahcun khamh kan si kho lo. Zeizong vialte rocotu nih cun kan caah rian a kan tuan piaktu mi pakhat bantukin a um. A riantuannak cu zeitluk in dah a si! Zeitluk in dah a har! Zeitluk toidor dah a si! Zeitluk in dah a rit! Zeitluk in dah a dihlak in a pum a pek! A nunnak cu ngaih chiatnak le ningzahnak in a khat, cu hnu ah fahnak le nihsawhnak in a thi. Vailam cung tiang kan thilrit vialte a phorh, cun Vailam cungah a kaipi, a Pa thinhunnak cu kannih nih zeitikhmanh ah kan in khawh dingmi a si lo.

Oh, Khrih nih zeidah a kan tuahpiak lomi a um? Kan sualnak kha rili thuknak ah a hlonh. Zungzal in kan din awk a simi hrai kha a lak i zungzal ca in a din, a hnulei ah a hnawm pakhat hmanh a chiah lo. Nawlbia chiatserhnak chungin a kan tlanh i kan caah chiatserhnak ah a cang. Cun atu cu nawl buarnak kha a lim cang, sualnak kha a donghter cang, cun zungzal dinnak kha a chuahpi cang, cun puanzar chung i a Pa bawiṭhutdan cungah a kai cang, a Pathian raithawinak kha a phorh cang, cun kan caah zeizong vialte kha a hmaanmi le a himmi ah a ser, cucaah a rauh hlan ah Amah kha kan zulh khawh lai i Amah a umnak hmun ah Amah he kan umṭi lai. Oh a si, u le nau hna, Khrih pumpak le a dihmi rian cu kan ruahchannak hrampi an si. Amah cu zeidah a si, zeidah a tuah cang, zeidah a tuah lio a si, zeidah a tuah rih lai ti kha, "Amah cu ka khamhnak vialte le ka duhnak vialte a si" ti loin ka ruat kho lo.

Khrih Zung Hna.

Ka u le nau hna, kan Bawipa riantuannak kip hi hnangamnak cerhti an si. Amah cu Profet, Tlangbawi le Siang pahrang a si maw? Hawikom a si maw? Unau a si maw? Na Pasal A Si Maw? Amah cu Lu a si maw? Lam kip le hmunkip ah kan nunnak riantuannak nganpi kha Amah cungah kan i hngat, cun Amah cu zeizong a si.

Mah pin ah hin, a thlum tukmi ruahnak a um rih, Amah kan ai awhtu a si. Hlan lio Biakam Hlun chan lio i, Biakam Bawm Lu a si, cun zungzal nunnak ah a kan luhpi tu a si hi na hngal ko lo maw? Adam hmasa bik nih miphun vialte hna caah a si bantuk in amah zong kan caah a si ve – aw ka palh sual lai maw, keimah le keimah kaa remh a hau – kan caah a tlu, cun amah chungah kan nih zong kan tlu ve. Cucaah atu cu Adam pahnihnak nih a mi vialte kha amah chungah a lak hna i an caah a dirpi hna, cun an caah biakamnak kha a kilven, cucaah atu cu zeizong vialte ning cangte le a fekmi a si, cun a thluachuahnak vialte cu tefa vialte caah palhnak um loin a fekmi a si. Zumtu hna nih biakamnak ro cu an ngeih awk a si, zeicahtiah Jesuh nih an aiawh hna, cun anmah

aiawh in Pathian ro kha a lak.

Khrih a si ning vialte cu Amah mi vialte hna cu Amah chungah an um. Amah chungah vailam ah khenhchih an si, Amah chungah an thi, Amah chungah vui an si, Amah chungah an tho than, Amah chungah zungzal in an nung, Amah chungah sunparnak he Pathian orhlei kam ah an ṭhu, Pathian nih "*Khrih Jesuh thawngin vancung khua ah a kan ṭhutter ve" (Eph. 2:6). Amah chungah cun "Dawtmi cohlanmi kan si*" (1:6), atu le zungzal tiang. Cun hihi, Thawngtha dihlak a hrampi a si. Khrih kong a chimtu nih cun Thawngtha kha a chim. Khrih kong a chim lomi nih cun Thawngtha kha a chim lo. Khrih tel loin Thawngtha a um khawh lo bantuk in Chun zong hi Ni ka loin chun a si kho lo, asiloah ti um loin tiva a si kho lo. A si lo, Khrih hrimhrim cu Pathian Thawngtha biathli nunnak, thlarau, thilri le a hrampi a si.

Khrih Amah Thengte

Khrih, Amah hrimhrim nih, tiah ka ti than, cun a dang pakhat hmanh an um lo. Tlawmpal ka kal rih lai. Khrih hrimhrim a si awk a si bantuk in, midang zong an si lo, Khrih nih a pekmi thil vialte nakin Amah Khrih hrimhrim kha a kan pekmi a si. Ni khat cu kan hawikom hna le a kan bawmtu vialte hna nakin Khrih cu zeitluk in dah aa dan timi kha ka rak ruat. Kan hawi le nih cun thiltha an kan pek ko nain Jesuh nih cun amah pumpak a kan pek. Amah nih fimnak, dinnak, thianternak le tlanhnak a kan pek sawhsawh lo, Amah hrimhrim hi Pathian nih kan caah a kan tuah piakmi a si. Cucaah Amah tel loin kan um kho bal lai lo.

Khrih he kan khat deuhdeuh tikah kanmah le kanmah kan sining tein a lawngmi kan sinak kha kan hngalh deuhdeuh. Amah kong kan theih deuhdeuh tikah Amah hngalh kha kan duh deuhdeuh rih. Paul nih, Filipi khuami hna sinah ca a kuat hna tikah, Khrihfa a sinak kum tampi a si cang nain, "*Amah cu ka hngalh khawh nakhnga..."* (Fil. 3:10) tiah a ti. Maw, Paul, Khrih cu na hngal rih lo maw? "Aw," tiah a ti lai i, "a si lo," tiah a ti than lai, zeicahtiah Khrih dawtnak cu a hngalh ko nain hngalhnak vialte a lonh tiah a ruah. "*Tiva vialte cu rili ah an luang dih, sihmanhsehlaw rili cu a khat lo...*" (Phung chimtu 1:7). Hi hi kan mah kong a si lo, cun mindang kong a si, zeicahtiah zangfahnak le dawtnak le thlua chuahnak tidil vialte cu kan nunnak chungah an luang i kan khat, asinain, kan kha caah, tam deuh deuh in khah kan duh. Nangmah lak sawng si loin, Bawipa, Nangmah pumpak kha na si. Kan thinlung nih an duhmi na si.

Nangmah chung i Khrih a ummi Thil thup A Thlumnak

Kan lungthin chung i a ummi Khrih cu a sunglawi bikmi a si. Ruh le thau cu mah ka ah hin a um. Tilawng cung i a ummi Khrih nih himnak le daihnak a chuahpi. Na inn ah Khrih a um ahcun, na lungthin chungah Khrih a um ahcun, na chungah Khrih a um ahcun – cu vialte hna cu rim hmuimi a si, khuaihliti a si.

Khrih nan chungah a ummi Khrih cu – a hmasa bik ah, zumhnak in cohlanmi Khrih kha a si. Khrih Jesuh nih minung chungah a luh cu khuaruahhar thil a si maw? A si, asinain mah nakin khuaruahhar deuh a simi thil pakhat kan chimh lai, cucu, kan zumhnak a bimi te zongin kan zumhnak hon piaknak ding caah a rak lut ko lai. Nika khi vawlei nakin a let thong zeizat in dah a ngan deuh timi ka hngal lo, asinain Ni cu khaan hmete asiloah a naihmi khaan chungah a lut kho, cun zeitindah a si ti ahcun, Ni cu awng hmete zong in a lut kho. Inn khar an khar tikah ni cu an chung i a ummi kua hmete zong in a lut ti kha ka hngalh. Cu bantuk in Khrih cu zumhnak bite zong in a rak lut kho – a min mente kan zumhnak le kan i bochannak zong in a rak lut kho. Zumh nak ah thazang a der tukmi na si ahcun ruah channak le zumh ngamnak kha na ngei kho tuk lai lo, asinain Bawipa na zumh ahcun, ni ceunak cu awng hme te chung zongin a rak luh khawh bantuk in, zumhnak hmete na ngeih zongah Khrih cu na nunnak ah a rak lut ko lai. Sihmanhsehlaw, Bawipa ceunak kha awngkua hmete in a rak luh na hmuh tikah, “Mah awngkua hmete

in a rak lutmi ceunak he lawng in ka lung a tling lo, a hmai ceunak chung ah lunglawm tein ka kal lai. Ka mitcawtnak hi hong ka hon piak hna. Vancung ni cu ceu seh law, a sunparnak ah i lawm ko ning," tiah na ti ahcun zeitluk in dah a that lai. Zumhnak ah ṭhang law, Thiang Thlarau thawng in na chunglei thlarau chung ah Khrih na lak hlan tiang na cohlan khawhnak kha kauhter, zeicahtiah zumhnak thawngin na chung i a ummi Khrih kha sun parnak ruahchannak ah a cang.

A sullam cu mah ti zong hin a si, Khrih nih thawnnak vialte kha a ngeih dih. Mi pakhat nih fahnak a teitu le zawtnak dam tertu sii mansung a ngeih men ko lai, asinain si kha a chung ah a um hlan cu zeihmanh a thahnem lo! A thisen thianh hram aa thawk tik le thazaang pek tik, midang tehte khannak kha a herh ti lo, a thatnak kha amah te in a hngalh khawh cang. Khrih kha na chungah luhter, na sualnak kha damter, Khrih kha na chungah luhter law na nunnak kha ziaza ṭha le thianhlimnak ḍawtnak in khahter, na lungthin kha hnangamnak in kholh, cun vancung lung thawhnak in tha zang i lak – cu tikah Bawipa kha na hngalh lai. Khrih na zumh tikah, Khrih nih a ngeih lai, Khrih nih a ton lai, Khrih cu nangmah chung ah a um lai, mah hi cu vawlei pumpi man tluk a si.

Cun, kan chung ah a ummi Khrih nih cun a kan uk. Na chung i a ummi Khrih cu a dikmi a liannganmi bia a si. Khrih nih na nun nak laifang in a bawi fung kha van thlir, thawnnak le thilti khawh nak vialte cung ah, duhnak le bia khiahnak vialte cungah, ruahnak thinlung vialte kha amah sinah a hruai hna, oh, hi cu sun parnak a van i thawk, a fekmi vancung biakamnak a si. Jesuh Siangpahrang Jesuh nawlngeihnak ding caah a si! Amah uknak tangah kan um ahcun ka caah zalonnak a si.

A si, cun nangmah chung i Khrih nih Khrih in an khahter. Khrih nih thlarau in chungah voikhat a luh tikah, nangmah zeitin dah Khrih in an khahter timi cu khuaruahhar a si. A dum chungah belh le hramh dah ti lo zeihmanh a chuahter lomi pa kong tuanbia na theih bal maw, a donghnak ah a dang tein a ummi ramdang pangpar pakhat he an i ton hlan tiang? Mah tuanbia ah cun a dum belh tampi lakah thlaici tlawmpal a vorh, cun amah tein khauh awkah a chiahta ko hna. A it i a hong tho, cun thlaici cu zeitindah a ṭhan ti a hngal lo nikhat cu kutka a hun i a khuaruah a harmi thil a hmuh. Thlaici nih pangpar dawh a chuahter lai ti kha a hngalh i a kawl. Asinain thingthei nih dum vialte a khuh dih lai tiah a rak ruah. Cu bantukte cun a si, pangpar nih cun hling vialte a hrawh dih hna, a dihlak in a dum kil khat lei kil khat lei tiang a zoh tikah a par aa dawhtukmi le a rim a hmui tukmi pangpar dah ti lo, zeidang a hmuhmi a um lo. Khrih cu a min a thang tukmi pangpar a si. Na nunnak ah cu pangpar cu a tuh ahcun, na sining vialte cungah Khrih a um hlan tiang, a tha lomi belh le rungrul thalo vialte hna hram kha tein a ei dih hna lai. Pathian nih kanmah le kan lungthin chung i hmanthlak kha kan hngalh khawh nakhnga kan pe ko seh.

Nangmah chung i a ummi Khrih cu Khrih bantuk na si hlan tiang na nunnak kha an thlen timi hi khuaruahhar ngai a si kho men. Mei chungah sui, thir thluan pakhat na sawh tikah, mei satnak a chungah a luh hlanlo chia peng ko. Zohhmanh, thir cu mei bantuk a hong si lai – a hngalhmi nih zeihmanh aa dannak a hngal lai lo. Mei nih thir cu a luhhnawh i mei bantuk ah a ser. Moses nih a kedan aa phoih hlanah Horeb thinghnah kha hmuh ka duh. A kangh dih tikah thinghnah bantuk a si ti lo, mei tampi, meiphu thiang bantuk a si. Mei nih ramlak cu a thlen. Khrih kan chungah a luh tikah kannih zong cu bantuk cun a si ve. Paul nih, "...ka nung; sihmanh sehlaw keimah cu ka si lo, Khrih cu ka chungah a nung..." (Gal. 2:20) tiah a ti bang in a sang deuhmi dirhmun ah a kan cawi. Jesuh nih a dihlak in, thlarau, thlarau le pumsa in a kan thianter i, cunglei tlingmi dir hmun ah Amah he umtti dingin a kan lak.

Na chungah Khrih a umnak kong kha zeitindah ka fianter khawh lai? Kannih cu a tengvuang hmete kan si i Amah cu a fekmi le a nungmi nge a si. Amah

sinah chiah kan si, Amah he temchih kan si, Amah khenh chih kan si, cun a nge thar le a kung pakhat an peh tikah, a donghnak ah a hang cu a hnah chungah a luang i, a hnah le thingkung cu pakhat an si. Khrih cu zeitindah kan chungah a luh i kan nunnak ah a cang ti kha fiang tein na hngalh.

Khrih na chung ah a um timi cu na chungah thawnnak a um tinka a si. A thawngmi pa nih cun amah nakin a thawng deuhmi a rat hlan tiang a inn cu a kilven, cun a thawng deuhmi a luh tikah a hmasa bik inn ngeitu cu a thar in a rami thawnnak in a chuah i cu bantuk cun a chuahter. Khrih a rat hlan lo kan nih cu kan thawng lo, sihmanh sehlaw atu cu uktu bawi hna le nawlngeitu hna he kan i do i teinak kan hmuh.

Na chungah Khrih a ummi cu zeitluk lawmh nak dah a si! Zeitluk nuamhnak dah a si! Mopa cu kan sinah a um caah rawl ei loin kan um lai lo. Siangpahrang nih a kan umpi i kan i lawm. Siangpahrang Charles cu Newmarket ah a um tikah, sifak bik khuate cu mirum hmun ah a cang tiah an ti. A ngaingai ti ahcun Khrih cu kan lungthin chung ah a um tikah, kan thla rau sifahnak cu thlua chuah rumnak ah aa thleng colh.

A sunparnak a umnak kha Cohlang Ko

Na chungah Khrih! Kan inn tangah rat a duhmi cu zeitluk khuaruahhar dah a si! " *Kutka hna kau piin i hung u, zungzal hmun mi innka hna, kau piin i hung u; a liannganmi siangpahrang cu a lut lai*." (Salm 24:9). A luh nak nih a chuahpimi upatnak kha zoh hmanh! A ke chiahnak hmun hmun hmanh kha caan tawite a sunparter. Jesuh na lungthin chungah a luh ahcun, a biaceihnak zung cu a chungah a lut, upatnak le sunparnak, le thih khawh lonak, cun van cung le a Pathian sinak vialte hna nih a kalnak kip ah an zulh.

"Oh," tiah pa khat nih a ti, "Amah cu rak ra sehlaw ka chungah um seh ti ka duh." Cun, toidor tein um, zeicah tiah toidor nak le ngaihchihnak lungthin a ngeimi hna sinah um a duh (Salm 51:17). Cun, thiang tein um fawn u, zeicahtiah Pathian thilri a simi hna cu an thian a herh a hcun, Khrih aa ngeihmi chin chin hna nih cun an thian hrimhrim a herh. Cun, a lawngmi si u, zeicah tiah Khrih cu a por hlawmi le pumsa duh nak he a khatmi hna lakah a nung lai lo. Khrih ah i lawmh kha tampi in cawng u, zei cahtiah Khrih a cohlangmi nih cun Khrih cu khual bantuk in a ngeih zungzal lai. Jesuh cu an duh lonak hmun ah a um bal lo. Amah kha an cohlan lo ahcun a kal tak diam ko hna lai. Oh, Amah kha duh u law le lawm u. Amah kha rawltam le tihal in um u, zeicahtiah Khrih nih a duhmi miphun cu rawl a tammi, Amah kha a sunhsakmi le Amah tel loin aa lawm kho lomi miphun hna he um a duh.

Lunglawmhnak

A Rat Thannak Thawngtha hi caan hmante in kan chuah khawh caah Bawipa min kan thangthat ko. Post Box aa thlengmi hi nan rak hngalh cio ding ah ah kan theihter duh hna.

Rev. Run Lian
G.P.O. Box -0145
Yangon, Myanmar
Tel: 09452112354